

Posudek na práci Mgr. Marty Večeřové
Předpoklady nabytí dědictví

Mgr. Marty Večeřová zvolila za téma své rigorózní práce problematiku předpokladů nabytí dědictví.

Dědické právo, jehož výšeč autorka rozebírá, představuje z obecného pohledu samostatnou část občanského práva, ve které se prolínají vztahy hmotněprávní se vztahy procesními, vztahy majetkové se vztahy osobními, vztahy závazkové s vztahy věcně právními, atp. Jde o téma, které se dotýká každého člověka a je v popředí zájmu nejen odborné, ale i laické veřejnosti. Ve svých důsledcích totiž vede k uspořádání právních poměrů po zemřelém a k nastolení právní jistoty i vůči osobám třetím.

Práci v rozsahu 87 stran textu rigorózní rozdělna do dvou částí.

Po stručném vývodu začíná výkladem o smrti zůstavitele, resp. o domněnce smrti. Její výklad je na tomto místě jen základní, postrádám vazbu na zákon o matrikách a vůbec ucelenější a hlubší pohled na tento základní předpoklad dědictví. Absenci podrobnějšího výkladu (zejména o prohlášení občana za mrtvého) by autorka mohla napravit u obhajoby práce. Naproti tomu shledávám podrobně zpracovanou kapitolu čtvrtou (její první část), která podává přehled právní úpravy dědických titulů, a to od obecného zákoníka občanského (1811), přes rozbor právní úpravy v tzv. středním občanském zákoníku (1950) a završuje ji přehledem základních znaků právní úpravy dědických titulů v občanském zákoníku z roku 1964. V této části práce autorka prokazuje dokonalou znalost zkoumané problematiky, důslednou literární ukázněnost, schopnost podat promyšlený a sevřený výklad, jakož i způsobilost rozebrat zejména ty aspekty právní úpravy, které mají nezanedbatelný význam jak pro současnou právní praxi, tak i pro legislativní činnost. V jejím podání nepředstavuje rozbor dříve platné právní úpravy jen pouhou pasivní informaci, nýbrž zvolený způsob jejího výkladu je pro čtenáře zajímavý i poučný.

Kapitoly věnované odmítnutí dědictví, přechodu dluhů, potvrzení dědictví a konečně část věnovaná ochraně oprávněného dědice jsou zpracovány věcně správně, avšak mohly být pojaty více problémově. Mimořádně zajímavá je však část druhá rigorózní práce, která pojednává o kolizní úpravě dědického práva. V současné době vzhledem k svobodě pohybu osob, svobodě usazování a svobodě nabývání vlastnictví v státech EU je to partie velmi důležitá. Instruktivní je i výklad o principech dědění v Polsku a Německu. Autorka věnuje širokou pozornost i nově navržené obsáhlé úpravě v novém občanském zákoníku. Tu zdařile komentuje, kriticky hodnotí a na řadě míst přináší i své vlastní cenné postřehy. Správně doporučuje připustit v nové právní úpravě další dědický titul, kterým by měla být dědická smlouva.

Závěr práce je však neúměrně stručný a neodpovídá předchozímu právnímu rozboru.

Z obsahu posuzované práce zřetelně vyplývá, že zpracovávané téma je autorce osobně i profesně velmi blízké.

Závěrem konstatuji, že posuzovaná práce Mgr. Marty Večeřové představuje velmi zdařilé zpracování zvoleného tématu. Autorka při jejím zpracování prokázala velmi dobrou teoretickou připravenost, jakož i výbornou praktickou znalost zkoumané problematiky.

Práci proto doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 3.9.2005

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.
